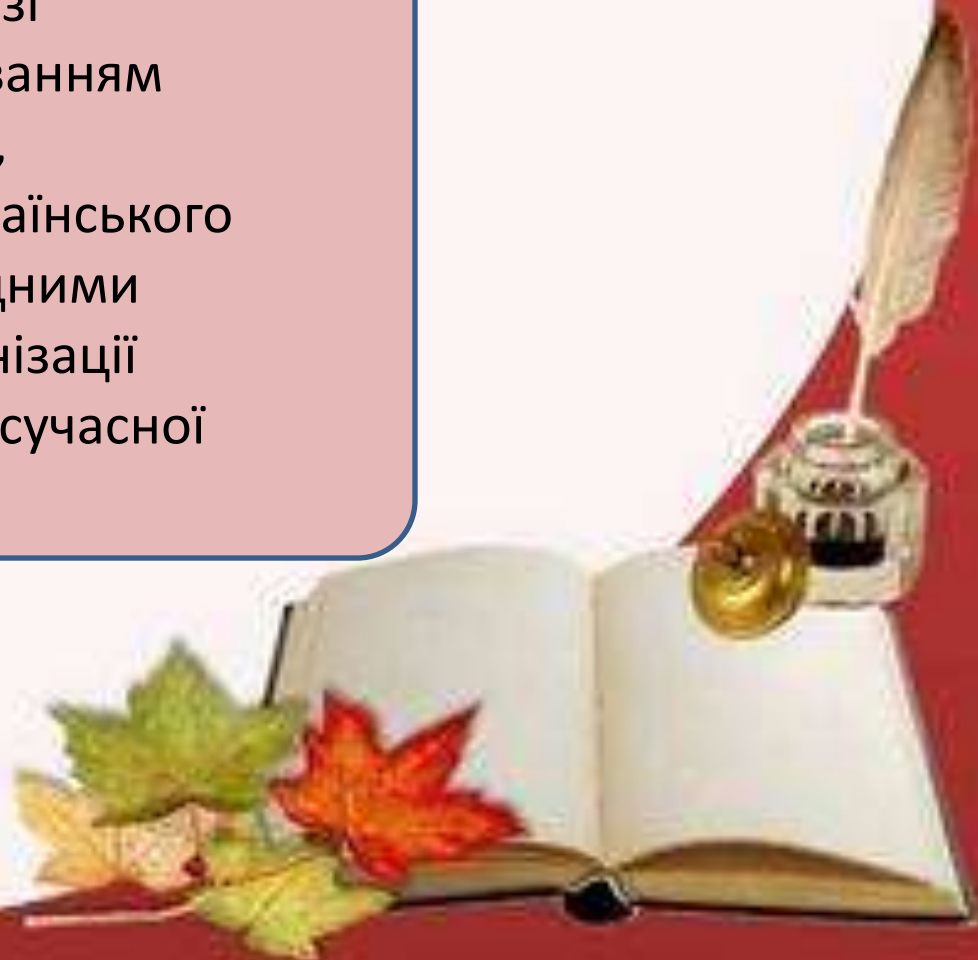

Педагогіка
початкової освіти

Мета викладання навчальної дисципліни

передбачає опанування майбутніми учителями досягнень у галузі педагогічної науки з урахуванням надбань шкільної практики, багатовікових традицій українського народу, оволодіння необхідними вміннями ефективної організації навчання і виховання учнів сучасної початкової школи.

Завдання вивчення дисципліни:

розвиток у майбутніх учителів педагогічного мислення, здатності до аналітичного осмислення педагогічної дійсності, навчання їх творчих підходів до розв'язання нестандартних педагогічних ситуацій, вміння приймати найбільш вдалі рішення у відповідності до педагогічних закономірностей, принципів виховання і навчання. Це можливо при свідомому і творчому засвоєнні майбутніми учителями педагогічних знань як знань дієвих, закріплених у практичній діяльності студента.

Згідно з вимогами ОПП студенти повинні оволодіти компетентностями:

- здатність адекватно оцінювати навколишню дійсність на основі здобутих знань; вміння продуктивно співпрацювати з усіма учасниками навчально-виховного процесу (учнями, вчителями, вихователями, батьками, психологом та ін.) у групі та команді, виконувати різні ролі та функції у колективі;
- здатність майбутнього педагога до творчого пошуку, нестандартного розв'язання педагогічних задач, вміння ефективно вирішувати педагогічні проблеми різноманітними способами;

- уміння організувати педагогічний процес у початковій школі шляхом використання ефективних форм, які забезпечують повноцінний розвиток учнів; уміння керівництва різними видами їх діяльності, педагогічного управління поведінкою дітей;
- вміння передбачати результати і керувати педагогічними процесами; аналізувати і систематизувати на науковій основі накопичений практичний досвід та його використання; комплексно розв'язувати навчально-виховні проблеми; забезпечувати сприятливі умови для розвитку особистості;
- обирати найбільш ефективні і розробляти нові технології і моделі для реалізації педагогічних завдань.

Програмні результати:

- демонструвати знання предмету і завдань дидактики початкового навчання, змісту освіти у початковій школі; розуміння суті та етапів процесу навчання; знання суті та видів контролю знань, умінь та навичок учнів початкової школи; знання методів та форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів початкової школи; розуміти мету і завдання виховання учнів початкової школи; знати загальні методи та зміст виховання у початкових класах;
- вміння планувати педагогічну діяльність, усвідомлювати мету і конкретизувати її у завданнях здійснювати навчання і виховання учнів відповідно до педагогічних закономірностей і принципів;
- виявляти розуміння мети і завдань виховання учнів початкової школи;
- визначити зміст, основні форми та методи навчально-виховної роботи;
- поєднувати навчальну та позакласну роботу для досягнення поставленої мети;
- використовувати розмаїття форм і методів виховних впливів на вихованців у залежності від педагогічних ситуацій;

- підвищувати свою педагогічну культуру; використовувати досягнення педагогічної науки і практики у своїй діяльності; працювати творчо, нетрадиційно, усувати формалізм, одноманітність у роботі;
- вміти вивчати дитячий колектив, впливати на його формування, будувати взаємини з дітьми; налагоджувати спільну роботу школи, батьків, громадськості по підвищенню їх ролі у вихованні учнів; ефективно і гнучко використовувати альтернативні педагогічні технології у власній професійній діяльності;
- моделювати навчально-виховний процес у початковій школі зі застосуванням альтернативних педагогічних технологій;
- вміти вести педагогічні дослідження; аналізувати одержані результати і визначати наступні заходи; самокритично ставитись до певних здобутків і недоліків, вживати заходи щодо їх усунення.

**Програма навчальної дисципліни
складається з таких змістових модулів:**

Змістовий модуль 1.

Теорія навчання

Змістовий модуль 2. Теоретичні

основи процесу виховання

Тема 1. Предмет і завдання дидактики початкового навчання

Предмет педагогіки початкової освіти та основні її категорії: формування і розвиток особистості, виховання, навчання, освіта, їх взаємозв'язок.

Завдання педагогіки початкової освіти.

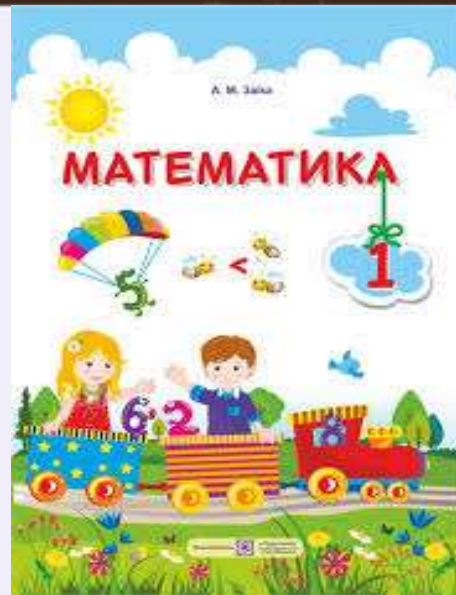
Виникнення і розвиток дидактики як складової педагогіки, що вивчає проблеми освіти і навчання. Зв'язок дидактики з іншими науками. Проблеми оновлення освіти і навчання в початковій школі на сучасному етапі. Завдання сучасної дидактики початкового навчання.

Тема 2. Зміст освіти у початковій школі

Реформування змісту початкової освіти. Основні теоретичні засади побудови змісту сучасної початкової освіти. Закон України «Про освіту». Нова українська школа як ключова реформа Міністерства освіти і науки України. Державний стандарт початкової освіти – базовий документ, який визначає основні засади й підходи до навчання в початковій школі, а також вимоги до обов'язкових компетентностей та результатів навчання здобувача освіти і загальний обсяг навчального навантаження. Навчальний план початкової школи.

Навчальні програми, особливості їх побудови. Вимоги до програм для початкової школи. Види підручників і навчальних посібників для початкових класів шкіл України. Нові навчальні книги для учнів початкових класів. Функції підручників. Роль підручників та навчальних книг для учнів початкових класів. Вимоги до підручників. Альтернативні підходи до вдосконалення змісту навчання учнів початкової школи.

Тема 3. Суть та етапи процесу навчання

Вікова характеристика готовності дітей до шкільного навчання. Характерні риси молодшого шкільного віку. Навчання як вид пізнавальної діяльності учнів. Поняття процесу навчання. Компоненти та цілі навчальної діяльності. Особливості навчального процесу в початковій школі. Етапи навчального процесу у діяльності вчителя. Основні етапи оволодіння знаннями. Дидактичні принципи та правила навчання у початковій школі. Розвивальний характер навчання.

Тема 4. Контроль та оцінка результатів навчання

Контроль, перевірка і оцінка результатів навчання як невід'ємні елементи навчального процесу. Функції контролю і перевірки знань, умінь та навичок молодших школярів. Формувальне оцінювання – відстеження особистісного розвитку здобувача/здобувачки та хід набуття нею навчального досвіду та компетентностей. Види контролю. Прийоми виправлення учнівських помилок. Суть і засоби оцінної діяльності вчителя. Оціночні судження як важливий важіль управління розвитком свідомості, характеру, волі та навчальних здібностей учнів початкових класів. Індивідуальний підхід до оцінки успішності учнів.

Тема 5. Методи навчання

Сутність і функції методів навчання. Методи усного викладу навчального матеріалу. Види розповіді. Бесіда як метод навчання. Наочні методи навчання, їх роль. Особливості засобів унаочнення. Практичні методи – важливий засіб формування різноманітних умінь, навичок, практичних дій. Гра – важлива форма життєдіяльності людини. Функції та види дидактичних ігор. Самостійна робота в початкових класах. Формування у молодших школярів досвіду пошукової діяльності. Підготовка навчального обладнання. Інноваційні підходи до використання методів навчання.

Тема 6. Форми організації навчального процесу.

Добір змісту і методичного забезпечення уроку. Багатоваріантність структури уроків. Основні типи уроків. Підготовка вчителя до уроку. Умови ефективності уроку. Дидактичні особливості уроків для учнів шестирічного віку. Способи організації навчальної діяльності. Місце гри в структурі уроку. Динамічні паузи. Дидактичні особливості інтегрованих уроків. Уроки інтегрованого змісту та використання міжпредметних зв'язків. Особливості підготовки та проведення відкритого уроку. Методика проведення екскурсій. Домашні завдання. Нестандартні уроки у початковій школі. Особистісно-орієнтоване навчання.

Тема 7. Мета і завдання виховання учнів початкової школи

Поняття про мету виховання, її об'єктивний характер. Особливості виховання учнів початкових класів. Педагоги України про особливості розвитку учнів початкових класів. Гуманістичні ідеали національної системи виховання. Мета виховання в сучасній педагогіці. Народна педагогіка про мету виховання. Виховний ідеал української народної педагогіки. Особливості виховного процесу, його основні риси. Молодший школяр як об'єкт і суб'єкт виховного процесу. Шляхи підвищення ефективності виховного процесу. Найважливіші закономірності та принципи виховного процесу.

Тема 8. Загальні методи виховання

Поняття про методи виховання.
Традиційні методи виховання та їх класифікація.
Характеристика методів виховання:
методи формування суспільної свідомості; методи організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки; методи самовиховання; методи контролю за ефективністю виховання. Гра як метод виховання молодших школярів.
Народна педагогіка про методи виховання.
Вибір та поєднання методів виховання учнів початкових класів.

Тема 9. Зміст виховання у початковій школі

Поняття про зміст виховання, його особливості у національній школі. Розумове виховання молодших школярів. Особливості формування основ світогляду у молодших школярів.

В.О. Сухомлинський про розумове виховання школярів. Завдання та зміст морального виховання. Громадянське виховання школярів. Виховання культури поведінки. Форми і методи морального виховання молодших школярів. Місце і роль етичних бесід у моральному вихованні учнів початкових класів. Екологічне виховання молодших школярів. Правове та статеве виховання учнів початкових класів. Завдання та зміст трудового виховання. Естетичне виховання. Фізичне виховання.

Тема 10. Позакласна і позашкільна виховна робота

Завдання, зміст і основні напрямки позакласної роботи з молодшими школярами.

Основні форми позакласної роботи: масові, групові, індивідуальні. Форми позакласної роботи, що побудовані на давніх українських традиціях. Родинні виховні заходи в початкових класах. Позашкільна виховна робота, її завдання зміст. Позашкільні навчально-виховні заклади та основні напрямки їх діяльності. Взаємозв'язок позакласної та позашкільної роботи. Виховання у сім'ї як першооснова розвитку дитин як особистості. Умови успішного виховання дітей у сім'ї. Труднощі та недоліки сімейного виховання.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!